

Sygn. akt: I C 1112/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2015 r.

Sąd Rejonowy w Nysie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Remigiusz Drzewiecki
Protokolant:	protokolant sądowy Joanna Pilc-Syposz

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2015 r. na rozprawie w N.

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko S. S.

o uznanie umowy za bezskuteczną

I. uznaje umowę sprzedaży zawartą w formie pisemnej w dniu 24 lutego 2012 roku na mocy której Młyn (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. sprzedał S. S. składnik majątku spółki w postaci ciągnika rolniczego marki U. (...), rok produkcji 1986, numer identyfikacyjny (...), numer rejestracyjny (...) za bezskuteczną wobec powoda M. K. w zakresie wierzytelności przysługującej mu wobec Młyn (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. w kwocie 34.309,97 zł (trzydzieści cztery tysiące trzysta dziewięć złotych 97/100) z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot: 7.330,00 zł (siedem tysięcy trzysta trzydzieści złotych) od dnia 24 lipca 2011 roku, 7.330,00 zł (siedem tysięcy trzysta trzydzieści złotych) od dnia 24 lipca 2011 roku, 11.059,99 zł (jedenaście tysięcy pięćdziesiąt dziewięć złotych 99/100) od dnia 29 lipca 2011 roku i 8.600,00 zł (osiem tysięcy sześćset złotych 00/100) od dnia 29 lipca 2011 r. wskazanej w ugodzie sądowej zawartej przed Sądem Rejonowym w Strzelinie w dniu 8 grudnia 2011 roku, w sprawie o sygnaturze akt I C 325/11,

II. zasądza od pozwanego S. S. na rzecz powoda M. K. kwotę 1.000,00 zł (jeden tysiąc złotych) tytułem zwrotu kosztów opłaty sądowej, kwotę 2.400,00 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego oraz kwotę 17 zł (siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa,

III. zwraca powodowi M. K. kwotę 1.500 zł (jeden tysiąc pięćset złotych) jako niewykorzystaną zaliczkę na koszt opinii biegłego.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 września 2013 r. powód M. K. zwrócił się do tutejszego Sądu o uznanie za bezskuteczną w stosunku do powoda M. K. czynności prawnej - umowy z dnia 24 lutego 2012 r., mocą której Młyn (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sprzedała pozwanemu S. S. składnik swojego majątku w postaci ciągnika rolniczego URSUS (...), rok produkcji 1986 r., nr identyfikacyjny (...), numer rejestracyjny (...) (aktualnie po przerejestrowaniu ONY (...)). Ponadto powód wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego S. S. kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego (także w postępowaniu zabezpieczającym) według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że na podstawie prawomocnej ugody zawartej w dniu 8 grudnia 2011 r., przed Sądem Rejonowym w Strzelinie, w sprawie o sygn. akt I C 325/11, Młyn (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P., zobowiązała się do zapłaty na rzecz powoda M. K. kwoty 39.639,97 zł wraz z kwotą 2.000,00 zł tytułem kosztów postępowania wraz z odsetkami ustawowymi. Wobec faktu zaprzestania realizowania ugody przez spółkę, przeciwko spółce wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne. Egzekucja ponad kwotę 688,96 zł okazała się bezskuteczna. W toku postępowania o wyjawienie majątku przed Sądem Rejonowym w Strzelinie wyjawiono między innymi, że spółka w celu uzyskania środków na spłatę swoich zobowiązań wobec wierzycieli sprzedawała w dniu 24 lutego 2012 r. pozwanemu S. S. składnik swojego majątku w postaci wyżej opisanego ciągnika. Ponadto, powód wskazał, iż pozwany pozostawał w stałych relacjach handlowych ze spółką sprzedając jej zboże i wiedział o złej kondycji finansowej spółki. Był jednym z wierzycieli spółki, z którymi spółka rozliczyła wzajemne zobowiązania.

W podsumowaniu uzasadnienia pozwu, wskazano, że spółka sprzedając wyżej opisany składnik swojego majątku działała z pokrzywdzeniem wierzyciela - powoda M. K., stając się tym samym niewypłacalna w stopniu wyższym, niż była przed dokonaniem sprzedaży, a nabywca – pozwany S. S. o tym wiedział.

W odpowiedzi na pozew z dnia 14 listopada 2013 r. (k. 23-26) pozwany S. S. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany przyznał, iż wyżej opisana transakcja sprzedaży składnika umowy spółki Młyn (...) miała miejsce. Zaprzeczył, aby pozostawał ze spółką Młyn (...) w stałych stosunkach gospodarczych. Wskazał, iż rok 2011 był pierwszym i jedynym, w którym sprzedawał do Młyn (...) pszenicę. Pozwany zaprzeczył aby miał świadomość, że dłużnik zawierając z nim umowę działał z zamiarem pokrzywdzenia pozostałych wierzycieli. Podał, że z tytułu zawartej umowy zapłacił na rzecz sprzedającego Młyn (...) kwotę 14.000 zł w gotówce. Strony transakcji ustaliły także, że kwotę 6.000 pozwany potrąci z należnościami Młyn (...) z tytułu nieuregulowanych płatności za sprzedaż pszenicy konsumpcyjnej. Pozwany zaakcentował również, iż czynność sprzedaży ciągnika nie spowodowała niewypłacalności dłużnika, do którego majątku w tym czasie wchodziły inne ruchomości, które również zostały przez dłużnika sprzedane. Pozwany wskazał, iż dłużnik część ceny przeznaczył na zaspokojenie innych wierzycieli. W piśmie procesowym z dnia 2 marca 2015 r. pozwany podtrzymał wcześniej wyrażone stanowisko w sprawie.

Na rozprawie dnia 18 grudnia 2013 r. (k. 54) powód wskazał, że w niniejszej sprawie pozwanego należy traktować jako przedsiębiorcę w rozumieniu art. 43¹ k.c., a nadto jest osobą bliską pozostającą w bliskich relacjach z dłużnikiem.

Na rozprawie dnia 18 grudnia 2013 r. (k. 53) pozwany wskazał, że według ustawy o swobodzie działalności gospodarczej domniemanie z art. 527 § 4 k.c. nie dotyczy rolnika, bo rolnik nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu tej ustawy.

W piśmie procesowym z dnia 4 marca 2014 r. (k. 70-73) powód podtrzymał wcześniejsze stanowisko wyrażone w pozwie. Ponadto wskazał, iż w oparciu o regulacje Kodeksu cywilnego rolnik jest przedsiębiorcą. Zauważył również, iż zapłacone przez nabywcę środki pieniężne wchodzące w skład majątku spółki Młyn (...) nie przypadły w żadnej części powodowi.

Na rozprawie dnia 27 marca 2015 r. (k. 218) powód podtrzymał żądanie pozwu w całości.

Na rozprawie dnia 27 marca 2015 r. (k. 218) pozwany domagał się oddalenia powództwa w całości. Wniósł również o zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości z uwagi na nakład pracy i ilość rozpraw.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany S. S. kilka razy w roku, przez okres czterech lat do 2011 r., sprzedawał Młyn (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. pszenicę. Sprzedawał tej spółce rocznie 40-50 ton pszenicy, nie miał ze spółką umowy kontraktacyjnej, ale sprzedawał jej pszenicę, bo oferowała najwyższą cenę w okolicy. W 2011 r. pozwany również sprzedał swoje zboże Młyn (...)” spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.. Jednak spółka zaprzestała regulowania płatności za zakupiony towar.

Powód M. K. również dostarczał zboże na rzecz wyżej opisanej spółki. W 2011 r. dostarczył spółce zboże za cenę 116.200 zł. Tylko część należności została zapłacona przez spółkę.

Z uwagi na zaległości w płatnościach za dostarczone zboże, w dniu 8 grudnia 2011 r. M. K. przed Sądem Rejonowym w Strzelinie, w sprawie o sygn. akt I C 325/11 zawarł z Młyn (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., ugodę na mocy której spółka zobowiązał się do zapłaty na rzecz powoda kwoty 39.639,97 zł wraz z kwotą 2.000,00 zł tytułem kosztów postępowania, w pięciu ratach miesięcznych wraz z ustawowymi odsetkami, w razie uchybienia płatności którejkolwiek z rat. Raty miały być zgodnie z ugodą płatne do 25.01.2012 r., 25.02.2012 r., 25.03.2012 r., 25.04.2012 r., 25.05.2012 r. Spółka Młyn (...) zapłaciła w terminie powodowi tylko pierwszą ratę wynikającą z powyższej ugody.

W dniu 15 marca 2012 r. powód złożył do Sądu Rejonowego w Strzelinie wniosek o nadanie klauzuli wykonalności ugodzie sądowej. Postanowieniem z dnia 27 marca 2012 r. Sąd Rejonowy w Strzelinie nadał klauzulę wykonalności wyżej opisanej ugodzie.

W dniu 3 kwietnia 2012 r. M. K. złożył wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikowi Młyn (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., na podstawie tytułu wykonawczego - ugody sądowej zawartej przed Sądem Rejonowym w Strzelinie z dnia 8 grudnia 2011 r. w sprawie o sygn. akt I C 325/11, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności.

W toku zainicjowanego postępowania egzekucyjnego prowadzonego pod sygn. akt KM 580/12 dokonano zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego dłużnika w Powiatowym Banku Spółdzielczym w S. oraz zajęcia wierzytelności przysługującej dłużnikowi od K. P.. Dokonano również zajęcia i sprzedaży ruchomości w postaci samochodu ciężarowego marki C. (...) 2003 r. Ze sprzedaży ruchomości M. K. został zaspokojony do wysokości 688,96 zł.

Postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2013 r. powyższe postępowanie egzekucyjne, prowadzone przez Komornika Sądowego przy SR w Oławie J. H. pod sygnaturą akt KM 580/12, zostało umorzone z uwagi na bezskuteczność egzekucji.

dowód:

-z zeznań świadków:

- A. B. k. 91-94,
- W. G. k. 77-78,
- B. G. k. 75-77,

- z przesłuchania powoda M. K. k. 104-105,

- z przesłuchania pozwanego S. S. k. 105-106,

- z odpisu ugody zawartej w dniu 8 grudnia 2011 r. k. 9,

- z odpisu postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego k. 10,

- z wniosku w wszczęcie egzekucji k. 208,
- z wniosku i postanowienia o nadanie klauzuli wykonalności k. 207 i 210,
- z postanowienia o zajęciu wierzytelności k. 211-212,
- z obwieszczenia o licytacji k. 213,
- z postanowienia o sporządzeniu planu podziału k. 214,
- faktur VAT za pszenicę k. 32-38

W okresie 2012 r. Młyn (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., której prezesem był A. B. posiadała szereg niespłaconych i wymagalnych zobowiązań, których wysokość przekraczała wartość majątku spółki. Suma zobowiązań spółki na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosiła 1.348.715,15, a po sprzedaży składników jej majątku, w tym nieruchomości należącej do spółki za cenę 600.003,00 zł, suma zobowiązań na dzień 3 kwietnia 2012 r. wynosiła 479.700,80 zł. Spółka istnieje do dnia dzisiejszego, ale nie prowadzi działalności. Spółka nie posiada w chwili obecnej majątku pozwalającego jej na pełne zaspokojenie wierzycieli.

W okresie 2011 r. spółka nie regulowała swoich zobowiązań wynikających z dostarczanego przez rolników zboża do Spółki

dowód:

- z opinii biegłego dr inż. E. W. sporządzonej do sprawy Prokuratury Rejonowej w Strzelinie Ds. 319/13 k. 125-201.
- z zeznań świadków:
 - A. B. k. 91-94,
 - W. G. k. 77-78,
 - B. G. k. 75-77,
- z przesłuchania powoda M. K. k. 104-105,
- z przesłuchania pozwanego S. S. k. 105-106,

W dniu 24 lutego 2012 r., pozwany S. S. zawarł z Młyn (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. umowę mocą której spółka przeniosła na rzecz pozwanego S. S. składnik swojego majątku w postaci ciągnika URSUS (...), rok produkcji 1986 r., nr identyfikacyjny (...), numer rejestracyjny (...) (aktualnie po przerejestrowaniu ONY (...)) za cenę 20.000,00 zł. S. S. część ceny, to jest kwotę 14.000 zł wpłacił bezpośrednio gotówką, a pozostałą kwotę, to jest 6.000 zł, potrącił o wartość niespłaconej należności powstałej na skutek nieuregulowania przez spółkę płatności za dostarczone przez pozwanego zboże. Zawarcie umowy zostało poprzedzone rozmowami z prezesem spółki A. B. odnośnie możliwości rekompensaty zobowiązań spółki wobec pozwanego. Wpłacona przez pozwanego kwota w wysokości 14.000 zł została przeznaczona na spłatę wierzycieli spółki.

dowód:

- z faktury VAT numer (...) k. 30-31,
- z dowodu wpłaty k. 39,
- ze zdjęć ciągnika k. 16-17,

- z protokołów rozpraw w sprawie SR w Strzelinie I Co 574/12 k. 12-14

- z zeznań świadków:

- A. B. k. 91-94,
- W. G. k. 77-78,
- B. G. k. 75-77,

- z przesłuchania powoda M. K. k. 104-105,

- z przesłuchania pozwanego S. S. k. 105-106,

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Sąd dokonał ustalenia stanu faktycznego w sprawie w oparciu o dokumenty przedłożone przez strony, których autentyczność i wiarygodność w ocenie Sądu rozpoznającego zawisłą sprawę nie budziła wątpliwości, jak również wskazać należy, że żadna ze stron sporu nie kwestionowała charakteru pełnowartościowego waloru dowodowego tychże dokumentów. Do ustalenia stanu faktycznego w sprawie posłużyły też zeznania przesłuchanych w sprawie świadków i dowód z przesłuchania stron w zakresie w jakim te dowody się potwierdzały i uzupełniały.

Przepis art. 527 § 1 k.c. wyraża zasadę w myśl której, gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, a osoba trzecia o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć.

W ocenie Sądu po przeprowadzeniu postępowania dowodowego należy stwierdzić, że wszelkie przesłanki roszczenia ze skargi pauliańskiej zostały spełnione. Zgodnie z treścią przywołanego przepisu art. 527 k.c. przesłankami uwzględnienia roszczenia o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną są: 1) dokonanie przez dłużnika z osobą trzecią czynności prawnej, na skutek której osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową oraz pokrzywdzenie wierzycieli, 2) działanie dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, 3) wiedza lub możliwość (przy zachowaniu należytej staranności) dowiedzenia się o tej okoliczności przez osobę trzecią.

Wskazane powyżej przesłanki spełnione być muszą łącznie, by móc skorzystać z roszczenia przewidzianego w art. 527 § 1 k.c.

Pozwany wskazywał, że czynność prawna powodująca zmniejszenie majątku dłużnika nie może zostać uznana za krzywdzącą wierzyciela wówczas, gdy dłużnik w zamian za swoje świadczenie uzyskał ekwiwalent, który znajduje się w jego majątku lub został wykorzystany do zaspokojenia wierzyciela, wskazać jednak należy, iż sytuacja taka w rozpoznawanej sprawie nie wystąpiła. Bezspornym jest bowiem, że powód nie zdołał wyegzekwować zasądzonej na jego rzecz należności. Uzyskanie przez dłużnika ekwiwalentu rozporządzenia majątkowego od osoby trzeciej nie eliminuje stanu pokrzywdzenia wierzyciela, jeżeli nie miał on możliwości uzyskania zaspokojenia chronionej wierzytelności z tego ekwiwalentu.

Powód niewątpliwie wykazał, że posiada wierzytelność wobec dłużnika - spółki oraz że dłużnik dokonując określonej czynności, działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, a w jej wyniku dłużnik stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności, a nadto to, iż osoba trzecia (pозwany) o tym wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć.

Okoliczności w zakresie stwierdzenia świadomości pozwanego o istnieniu po stronie spółki świadomości pokrzywdzenia wierzycieli są determinowane stosowanym domniemaniem prawnym zawartym w treści normatywnej art. 527 § 4 k.c. Przepis ten stanowi między innymi o tym, że jeżeli wskutek czynności prawnej dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela korzyść majątkową uzyskał przedsiębiorca pozostający z dłużnikiem w stałych stosunkach gospodarczych (fakt periodycznych dostaw przez pozwanego zboża do spółki Młyn (...)) wskazuje na stały charakter stosunków gospodarczych będących przeciwieństwem stosunków incydentalnych) domniemywa się, iż osoba trzecia wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

W tym miejscu godzi się zaakcentować, iż pozwany był przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy Kodeks cywilny.

Takie stanowisko jest uzasadnione po przeprowadzeniu wykładni językowej (gramatycznej) przepisu art. 43¹ k.c. Przepis ten nie wprowadza wyłączeń do definicji przedsiębiorcy. Zgodnie z tym przepisem o statusie przedsiębiorcy rozstrzyga fakt prowadzenia działalności gospodarczej, przy czym za taką uważa się co do zasady profesjonalne (zawodowe) prowadzenie działalności w celu zarobkowym w sposób zorganizowany oraz ciągły. Bezsprzecznie rolnicy spełniają wszystkie te cechy. Oznacza to, że rolnik może być uznany za przedsiębiorcę na gruncie prawa cywilnego. Potwierdza to również fakt, że wyłączenie przewidziane w art. 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej nie pozbawia określonej tam działalności charakteru działalności gospodarczej, a wskazuje jedynie na inne reguły wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej.

Zakwalifikowanie rolnika jako przedsiębiorcy jest uzależnione od spełnienia dwóch przesłanek: prowadzenia działalności gospodarczej wypełniającej znamiona wymienione w art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i uczestniczenia w obrocie gospodarczym, w szczególności przez oferowanie swoich towarów i usług podmiotom prywatnym (w tym przedmiotowej spółce). Zatem rolnik, który prowadzi gospodarstwo rolne wyprodukowując efekty wytwórcze swojej pracy, poprzez chociażby zbiory płodów rolnych i wprowadzeniu ich na rynek, czym wykracza poza ramy „samozaopatrzenia”, staje się przedsiębiorcą.

Ponadto, za świadomością pozwanego przemawiały stosowne domniemania jawności i pewności zapisu zawarte w powszechnie dostępnym rejestrze, wykazujące coraz to trudniejszą sytuację spółki. Domniemania wynikające z zasady jawności danych ujawnionych w Krajowym Rejestrze Sądowym odnoszą się generalnie do obrotu prawnego a przepisy regulujące ochronę wierzycieli przed czynnościami dłużnika dokonywanymi z pokrzywdzeniem wierzycieli nie zawierają regulacji, która w takich sprawach wyłączałaby stosowanie tych domniemań. Nie ma zatem przeszkód by sąd dokonując ustaleń faktycznych w takiej sprawie uwzględnił domniemania związane z Krajowym Rejestrze Sądowym.

Generalną zasadą jest, że wykazanie istnienia przesłanek do uznania czynności prawnej za bezskuteczną wymienionych w art. 527 § 1 i 2 k.c. jest obowiązkiem powoda. Jednak w szczególnych przypadkach, w których występują domniemania prawne ciężar dowodu jest przerzucony na stronę pozwaną. Wszak to w jej interesie jest obalenie obciążającego pozwanego domniemania prawnego. Zawarte w powołanych wyżej przepisach, w tym przepisie art. 527 § 4 k.c. domniemania prawne należą do domniemań, które pozwany może obalić o ile wykaże, że objęte domniemaniem okoliczności nie miały miejsca. Jeżeli zaś nie zdoła tego uczynić ponosi ujemne konsekwencje procesowe w postaci przegrania sprawy.

Reasumując, osoba trzecia (pozwany) może obalić to domniemanie przez udowodnienie, że mimo pozostawania z dłużnikiem w określonych relacjach faktycznych nie wiedział o świadomości dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się o tym dowiedzieć.

O wymaganej prawem świadomości pozwanego świadczą również zeznania przesłuchanych w sprawie świadków, które jednoznacznie wykazały, iż spółka Młyn (...) miała problemy finansowe, nie regulowała należności na rzecz wielu rolników za dostarczony dla niej towar i zwalniała się z zapłaty za dostarczone zboże przekazując na ich rzecz składniki majątku trwałego.

Sąd uznał również za udowodnione to, że Młyn (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. dokonując rozporządzenia składnikiem swojego majątku działała z pokrzywdzeniem wierzyciela. W postępowaniu tym wykazane zostało, że po dokonaniu przez dłużnika zaskarżonej czynności prawnej z dnia 24 lutego 2012 r. została ograniczona możliwość wyegzekwowania należności, jakie przysługują wobec spółki Młyn (...) powodowi. Działanie na szkodę wierzyciela występuje wówczas, gdy skutek czynności prawnej dłużnika stał się on niewypłacalny albo stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Zapatrywanie takie wyrażono też w orzecznictwie, przyjmując, że pokrzywdzenie wierzyciela z artykułu 527 § 2 k.c. wiąże się z niewypłacalnością dłużnika lub z powiększeniem stopnia jego niewypłacalności – tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 kwietnia 2002 r., w sprawie o sygn. akt III CKN 570/2000.

Niewypłacalność to aktualny (w chwili orzekania) brak możliwości wywiązywania się z zobowiązań finansowych. Z przedłożonych przez stronę powodową dokumentów, w tym z postanowienia komorniczego o umorzeniu egzekucji z uwagi na jej bezskuteczność wynika, że egzekucja prowadzona wobec spółki okazała się bezskuteczna. Skoro egzekucja jest bezskuteczna, to należało ustalić, czy ten składnik majątkowy, który „wyszedł” z majątku dłużnika mógłby choćby częściowo zaspokoić należności wierzyciela. Stwierdzić należy, że w sytuacji, w której nie doszłoby do przesunięcia majątkowego na rzecz pozwanego, powód miałaby szansę w części zaspokoić swoje roszczenie. W związku z powyższym uznać należało, że czynność prawna z dnia 24 lutego 2012 r. rozporządzająca prawem majątkowym na rzecz pozwanego zmierzała do pokrzywdzenia wierzyciela.

O niewypłacalności dłużnika w rozumieniu art. 527 k.c. świadczy między innymi bezskuteczność przeprowadzonej przeciwko niemu egzekucji, która może być prowadzona z różnych, a zatem także tylko z niektórych, składowych części majątku dłużnika. Nie jest zatem konieczne prowadzenie egzekucji z kolejno poszczególnych składników majątku dłużnika, aż do skutku, gdyż narażałoby to wierzyciela na zbędne koszty, niepotrzebną przewlekłość i oznaczało przejmowanie na siebie skutków niepowodzeń kolejnych egzekucji, których przyczyny mogą być różne.

Nadmienić tylko należy, iż dla skorzystania z akcji paulińskiej przez wierzyciela wystarczy wykazanie, że wobec stanu majątku okazało się niemożliwe zaspokojenie wierzytelności tego wierzyciela - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2000r., w sprawie o sygn. akt III CKN 554/98, którą to okoliczność powód udowodnił.

Nie zasługują na akceptację twierdzenie pozwanego, iż majątek dłużnika w czasie dokonania zaskarżonej czynności pozwoliłby na zaspokojenie wierzytelności powoda. Godzi się zauważyć, iż jak wynika z opinii biegłego dr inż. E. W. zadłużenie dłużnika na dzień 31 grudnia 2011 r. wynosiło 1.348.715,15, a po sprzedaży składników jego majątku, w tym nieruchomości, suma zobowiązań na dzień 3 kwietnia 2012 r. wynosiła 479.700,80 zł. Dłużnik istnieje do dnia dzisiejszego, ale nie prowadzi działalności i nie posiada w chwili obecnej majątku pozwalającego jej na pełne zaspokojenie wierzycieli.

Nie zasługują na aprobatę zapatrywania towarzyszące twierdzeniom pozwanego, iż w realiach niniejszej sprawy dłużnik nie działał z pokrzywdzeniem wierzycieli, gdyż ekwiwalent uzyskany za sprzedany składnik majątku przeznaczył na spłatę innych zobowiązań, pomniejszając tym samym stan swoich pasywów i zwiększając szansę zaspokojenia ze swego majątku dla pozostałych wierzycieli. Nie są to twierdzenia zasługujące na uwzględnienie, bowiem dłużnik działał z pokrzywdzeniem pozostałych wierzycieli nawet wtedy, gdy stał się niewypłacalny na skutek czynności prawnych z innymi wierzycielami. Dłużnik nie może dowolnie uprzywilejowywać jednego z wierzycieli z pokrzywdzeniem innych. Zasada ta nie dotyczy wierzycieli, którzy mają pierwszeństwo przed innymi wierzycielami danego dłużnika – tak Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 19 marca 1997 r., w sprawie o sygn. akt I ACa 27/97.

W ocenie Sądu przyjąć również należy, że czynność prawna - umowa sprzedaży została niewątpliwie dokonana przez Młyn (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. ze świadomością pokrzywdzenia powoda. Prezes Spółki A. B. miał wiedzę o tym, iż spółka posiada liczne zobowiązania finansowe, stwierdzone orzeczeniami sądowymi. W kontekście ustalenia świadomości działania dłużnika z pokrzywdzeniem wierzyciela wystarcza bowiem wykazanie, że czynność prawna przez niego dokonana może spowodować dla ogółu wierzycieli niemożność zaspokojenia się. Świadomość ta musi istnieć w chwili dokonania czynności prawnej. W orzecznictwie wskazuje się, że do przyjęcia

świadomości dłużnika z pokrzywdzenia wierzycieli, o którą chodzi w art. 527 § 1 k.c. wystarczy, by dłużnik takie pokrzywdzenie przewidywał w granicach ewentualności. Natomiast zamiar pokrzywdzenia wierzyciela i zła wiara dłużnika nie jest konieczna dla objęcia wierzyciela ochroną na podstawie art. 527 k.c. i n.

Dłużnik działa ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli, gdy zdaje sobie sprawę (uświadamia sobie), że wskutek dokonania czynności prawnej z osobą trzecią może spowodować niemożność zaspokojenia się wierzycieli z jego majątku. Jednak samo pokrzywdzenie wierzycieli nie musi być zamiarem dłużnika - wystarczy, żeby dłużnik takie pokrzywdzenie przewidywał w granicach ewentualności. Świadomość pokrzywdzenia nie musi dotyczyć osoby konkretnego wierzyciela; wystarczy świadomość pokrzywdzenia wierzycieli w ogóle. Świadomość dłużnika może być uznana za udowodnioną, gdy zostaną spełnione następujące okoliczności: 1) dłużnik wiedział o istnieniu wierzycieli, 2) dłużnik znał skutek czynności, tj. usunięcie z jego majątku określonych składników, które mogłyby posłużyć do zaspokojenia wierzyciela. Uznać należy, iż prezes spółki wiedział zarówno o wierzytelności powoda, jak również zdawał sobie sprawę z konsekwencji zawartej umowy sprzedaży. Spełnienie powyższych przesłanek powoduje przyjęcie, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela.

Wreszcie wskazać trzeba, że zaskarżona czynność prawna prowadziła do osiągnięcia korzyści majątkowej przez osobą trzecią. Do przyjęcia, iż osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, wystarczy wykazanie, że na podstawie czynności prawnej dłużnika nabyła ona rzecz lub prawo albo została zwolniona z obowiązku, co spowodowało zmianę w majątku dłużnika prowadzącą do pokrzywdzenia wierzycieli – tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 grudnia 1999 r., w sprawie o sygn. akt I CKN 287/98, Osoba trzecia uzyskuje „korzyść majątkową” w rozumieniu art. 527 k.c. także wtedy, gdy płaci za rzecz nabytą od dłużnika cenę odpowiadającą wartości rynkowej tej rzeczy. W art. 527 k.c. nie chodzi o korzyść majątkową w sensie potocznym, utożsamianą np. z nabyciem rzeczy za cenę niższą od wartości tej rzeczy – w takim przypadku za „korzyść” uważa się różnicę między wartością rynkową rzeczy a zapłaconą ceną. Korzyścią majątkową w rozumieniu art. 527 k.c. jest nabycie przez osobę trzecią prawa majątkowego, przedstawiającego pewną wartość, przy czym drugorzędne znaczenie ma cena nabycia.

Z tych wszystkich względów w ocenie Sądu nastąpiły wszelkie przesłanki skutecznego dochodzenia roszczenia o uznanie czynności prawnej w postaci umowy sprzedaży z dnia 24 lutego 2012 r., mocą której Młyn (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sprzedała pozwanemu S. S. składnik swojego majątku w postaci ciągnika URSUS (...), rok produkcji 1986 r., nr identyfikacyjny (...), numer rejestracyjny (...) (aktualnie po przerejestrowaniu ONY (...)) i w związku z tym powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości, o czym Sąd orzekł w punkcie I wyroku.

Orzeczenie o kosztach jest uzasadnione treścią art. 98 § 1 k.p.c. Na koszty postępowania poniesione przez powoda składały się: opłata od pozwu w wysokości 350,00 zł oraz koszty zastępstwa prawnego w wysokości 2.417,00 zł. Koszty te w myśl wyżej wskazanego przepisu i biorąc pod uwagę zapadłe w sprawie rozstrzygnięcie winien ponieść pozwany w całości.

Zwrot niewykorzystanej zaliczki powodowi jest uzasadniony treścią art. 84 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.)

Wobec powyższego należało orzec jak w tenorze sentencji.